

SP Hengelo
T.a.v. dhr. V.H. Mulder
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
Beantwoording raadsvragen
oorzaak verhoogde waarden HCH
Twentekanaal

Zaaknummer
3925245

Uw kenmerk

Datum
8 juli 2025

Geachte heer Mulder,

Aanleiding

Op 5 juni 2025 heeft de fractie van de SP Hengelo schriftelijke vragen gesteld over de verhoogde waarden HCH in het Twentekanaal in de zomer van 2024. De schriftelijke vragen zijn gesteld als vervolg op de problematiek van 2024. Toentertijd is aangekondigd dat met de betrokken partijen gezocht zal gaan worden naar de oorzaak en dat een onderzoek gestart zou gaan worden.

Hieronder de beantwoording van de gestelde vragen.

1. Wat is op dit moment de stand van zaken voor wat betreft de HCH concentratie in het Twentekanaal bij Hengelo en verder. Hoe wordt dit gemonitord en door wie?

Op dit moment zijn de HCH-waarden weer zoals ze voor de piek van 2024 waren. Het Twentekanaal wordt tot op heden wekelijks gemonitord door Rijkswaterstaat (RWS) en waterschap Vechtstromen op 10 meetlocaties.

2. Is momenteel de waarschuwing geen gevangen vis te eten nog steeds van kracht en wordt deze actief gecommuniceerd? Zo ja, waarom wel, zo nee waarom niet? En wat is de grenswaarde van de concentratie mbt. visconsumptie?

Het advies om geen vis uit het kanaal te eten is op dit moment nog steeds van kracht omdat in de vis zelf HCH gehalten zijn gevonden. Eenmalig vis eten levert volgens het RIVM geen gezondheidsproblemen op.

WMR (Wageningen Marine Research) en NVWA (Nederlandse Voedsel- en WarenAutoriteit) hebben onderzoek gedaan in opdracht van RWS naar de gehalten van HCH in de vissen uit het Twentekanaal. Omdat in 2024 sprake was van een eenmalige steekproef zal later dit jaar, in opdracht van RWS, een vervolgonderzoek gestart worden om nader te kunnen specificeren wat de HCH-gehalten betekenen voor de visconsumptie. Om die reden blijft het advies om geen vis uit het Twentekanaal te consumeren.

3. Wat zijn de resultaten van het in gang gezette onderzoek naar de oorzaak van de verhoogde en alarmerende concentratie HCH in het kanaal vorig jaar? Wat betekent dit voor het voorkomen van een dergelijke vervuiling en blootstelling van HCH in de toekomst?

Rijkswaterstaat heeft in samenwerking met de gemeente Hengelo een analyse uitgevoerd naar de oorzaken van de tijdelijk gemeten verhoging HCH. Hieruit is geconcludeerd dat de baggerwerkzaamheden in 2023 in combinatie met een verhoogde grondwaterstand in die tijd zeer waarschijnlijk de oorzaak is geweest van de tijdelijk verhoogde waarden HCH. In een onderzoek van Tauw uit 2016 in opdracht van Rijkswaterstaat is aangegeven dat baggerwerkzaamheden in het kanaal zouden kunnen leiden tot tijdelijk verhoogde waarden HCH en dat dit na ongeveer een half jaar weer gestabiliseerd zou moeten zijn. Hetgeen ook

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

gebeurd is. Er is geen reden om aan te nemen dat de verhoogde waarden in de toekomst opnieuw zullen optreden zonder (geplande) werkzaamheden.

Omdat de HCH-waarden nabij Hengelo niet voldoen aan de normen van de Kader Richtlijn Water hebben de gemeente Hengelo samen met Rijkswaterstaat een onderzoek gestart om in beeld te brengen welke maatregelen genomen kunnen worden om de kwaliteit van het water wel te laten voldoen. Dit onderzoek wordt door Tauw uitgevoerd en zal naar verwachting na de zomer afgerond zijn. De beschikking die opgesteld is vanuit de Wet Bodembescherming (wbb) in 2015 samen met RWS bevat normen voor toelaatbare waarden HCH in het Twentekanaal. De KRW hanteert echter strengere waarden waaraan het oppervlaktewater moet voldoen. Omdat deze EU regelgeving vanaf 2027 strenger wordt gecontroleerd, zijn de waterkwaliteitsbeheerders bezig om maatregelen te nemen als oppervlaktewater hier niet aan voldoet.

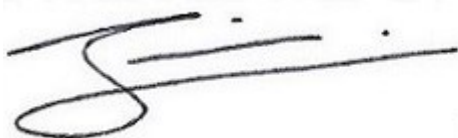
4. Wat is of wordt in gang gezet om HCH vervuiling verder te lokaliseren en te saneren? Hoe zit het met de aansprakelijkheid van de vervuilende bedrijven van destijds? Betalen zij mee aan deze onderzoekskosten en eventuele sanering? Zo nee, waarom niet?

De bron van de HCH verontreiniging is gelegen op het voormalige Stork-Chemie terrein. Deze locatie is gesaneerd in kader van de Wet Bodembescherming (Wbb) en voldoet daarmee juridisch aan de wet. Met het grondwater komt het HCH in het Twentekanaal terecht. De waarden die in het kanaal terecht mogen komen en hoe dit beheerst wordt is vastgelegd in de beschikking op basis van de Wbb. Deze waarden zijn echter nooit overschreden. De beschikking is opgesteld door de gemeente Hengelo als bevoegd gezag samen met RWS. RWS is de waterkwaliteitsbeheerder.

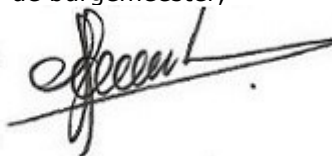
De situatie in 2024 is zeer waarschijnlijk ontstaan als gevolg van de baggerwerkzaamheden en er zijn geen afspraken uit de beschikking overtreden. Daarom zullen de gemaakte kosten niet verhaald gaan worden op de eigenaar van de locatie.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.